

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
לך לך תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מְגִלָּה פֶּרֶק ב

א. הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה לְמַפְרֵעַ - לֹא יָצָא. קְרָאָהּ עַל פֶּה, קְרָאָהּ תַּרְגּוּם, בְּכָל לָשׁוֹן - לֹא יָצָא. אֲבָל קוֹרִין אוֹתָהּ לַלּוֹעֲזוֹת בְּלַעַז. וְהַלּוֹעֵז שֶׁשָּׁמַע אַשּׁוּרִית - יָצָא: ב. קְרָאָהּ סָרוּגִין, וּמִתְנַמְנֵם - יָצָא. הָיָה כּוֹתְבָהּ, דּוֹרְשָׁהּ, וּמַגִּיהָהּ, אִם כִּוֵּן לִבּוֹ - יָצָא. וְאִם לָאו - לֹא יָצָא. הָיְתָה כְּתוּבָה בַּסַּם, וּבַסִּקְרָא, וּבַקּוֹמוֹס וּבַקַּנְקַנְתּוֹם, עַל הַנְּיָר וְעַל הַדִּפְתְּרָא - לֹא יָצָא, עַד שֶׁתְּהֵא כְּתוּבָה אַשּׁוּרִית עַל הַסֵּפֶר וּבִדְיוֹ: ג. בֶּן עִיר שֶׁהָלַךְ לִכְרַךְ, וּבֶן כְּרַךְ שֶׁהָלַךְ לְעִיר, אִם עָתִיד לַחֲזוֹר לִמְקוֹמוֹ - קוֹרֵא כִּמְקוֹמוֹ. וְאִם לָאו - קוֹרֵא עִמָּהֶן. וּמֵהֵיכָן קוֹרֵא אָדָם אֶת הַמְּגִלָּה וְיוֹצֵא בָּהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כֻּלָּהּ, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מ״אִישׁ יְהוּדִי״ רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מ״אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה״: ד. הַכֹּל כְּשֵׁרִין לִקְרוֹת אֶת הַמְּגִלָּה, חוּץ מֵחֵרֶשׁ, שׁוֹטֶה, וְקָטָן. רַבִּי יְהוּדָה מַכְשִׁיר בְּקָטָן. אֵין קוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה, וְלֹא מָלִין, וְלֹא טוֹבְלִין וְלֹא מַזִּין, וְכֵן שׁוֹמֶרֶת יוֹם כְּנֶגֶד יוֹם לֹא תִטְבֹּל - עַד שֶׁתָּנֵץ הַחַמָּה. וְכֻלָּן שֶׁעָשׂוּ מִשְׁעָלָה עָמוּד הַשַּׁחַר - כָּשֵׁר: ה. כָּל הַיּוֹם כָּשֵׁר לִקְרִיאַת הַמְּגִלָּה, וְלִקְרִיאַת הַהַלֵּל, וְלִתְקִיעַת שׁוֹפָר, וְלִנְטִילַת לוּלָב, וְלִתְפִלַּת הַמּוּסָפִין, וְלַמּוּסָפִין, וּלְוִדּוּי הַפָּרִים, וּלְוִדּוּי־הַמַּעֲשֵׂר, וּלְוִדּוּי יוֹם־הַכִּפּוּרִים, לִסְמִיכָה, לִשְׁחִיטָה, לִתְנוּפָה, לְהַגָּשָׁה, לִקְמִיצָה וּלְהַקְטָרָה, לְמִלּוּאִים, וּלְקַבָּלָה, וּלְהַזָּיָה, וּלְהַשְׁקַיַּת סוֹטָה, וְלַעֲרֵיפַת הָעֶגְלָה, וּלְטַהֲרַת הַמְּצֹרָע: ו. כָּל הַלַּיְלָה כָּשֵׁר לִקְצִירַת הָעֹמֶר וּלְהַקְטֵר חֲלָבִים וְאֵבָרִים. זֶה הַכְּלָל - דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּיּוֹם - כָּשֵׁר כָּל הַיּוֹם. דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּלַּיְלָה - כָּשֵׁר כָּל הַלַּיְלָה:

מְגִלָּה פֶּרֶק ג

א. בְּנֵי הָעִיר שֶׁמָּכְרוּ רְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר - לוֹקְחִין בְּדָמָיו בֵּית־הַכְּנֶסֶת. בֵּית־הַכְּנֶסֶת - לוֹקְחִין תֵּבָה. תֵּבָה - לוֹקְחִין מִטְפָּחוֹת. מִטְפָּחוֹת - לוֹקְחִין סְפָרִים. סְפָרִים - לוֹקְחִין תּוֹרָה. אֲבָל אִם מָכְרוּ תּוֹרָה - לֹא יִקְחוּ סְפָרִים. סְפָרִים - לֹא יִקְחוּ מִטְפָּחוֹת. מִטְפָּחוֹת - לֹא יִקְחוּ תֵּבָה. תֵּבָה - לֹא יִקְחוּ בֵּית־הַכְּנֶסֶת. בֵּית־הַכְּנֶסֶת - לֹא יִקְחוּ אֶת הָרְחוֹב. וְכֵן בְּמוֹתְרֵיהֶן. אֵין מוֹכְרִין אֶת שֶׁל רַבִּים לְיָחִיד - מִפְּנֵי שֶׁמּוֹרִידִין אוֹתוֹ מִקְּדֻשָּׁתוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; אָמְרוּ לוֹ: אִם־כֵּן אַף לֹא מֵעִיר גְּדוֹלָה לְעִיר קְטַנָּה: ב. אֵין מוֹכְרִין בֵּית־הַכְּנֶסֶת, אֶלָּא עַל תְּנַאי שֶׁאִם יִרְצוּ יַחֲזִירוּהוּ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מוֹכְרִים אוֹתוֹ מִמְּכַר עוֹלָם, חוּץ מֵאַרְבָּעָה דְּבָרִים - לַמֶּרְחָץ וְלַבֵּרְסְקִי וְלַטְּבִילָה וּלְבֵית הַמַּיִם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מוֹכְרִין אוֹתוֹ לְשֵׁם חָצֵר, וְהַלּוֹקֵחַ - מַה שֶּׁיִּרְצֶה יַעֲשֶׂה: ג. וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בֵּית־הַכְּנֶסֶת שֶׁחָרַב,

אֵין מַסְפִּידִין בְּתוֹכוֹ, וְאֵין מַפְשִׁילִין בְּתוֹכוֹ חֲבָלִים, וְאֵין פּוֹרְשִׂין לְתוֹכוֹ מְצוּדוֹת, וְאֵין שׁוֹטְחִין עַל גַּגּוֹ פֵּרוֹת, וְאֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ קַפַּנְדַּרְיָא, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא כו, לא) "וַהֲשִׁמוֹתִי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם" - קְדֻשָּׁתָן אַף כְּשֶׁהֵן שׁוֹמְמִין. עָלוּ בוֹ עֲשָׂבִים - לֹא יִתְלֹשׁ, מִפְּנֵי עָגְמַת־נָפֶשׁ: ד. רֹאשׁ־חֹדֶשׁ אָדָר שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת - קוֹרִין בְּפָרָשַׁת שְׁקָלִים. חָל לִהְיוֹת בְּתוֹךְ הַשַּׁבָּת - מַקְדִּימִין לְשֶׁעָבַר וּמַפְסִיקִין לְשַׁבָּת אַחֶרֶת. בַּשְּׁנִיָּה - זָכוֹר. בַּשְּׁלִישִׁית - פָּרָה אֲדֻמָּה. בָּרְבִיעִית - "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם". בַּחֲמִישִׁית - חוֹזְרִין לִכְסִדְרָן. לַכֹּל מַפְסִיקִין, בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים, בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים, בַּתַּעֲנִיּוֹת וּבַמַּעֲמָדוֹת וּבְיוֹם־הַכִּפּוּרִים: ה. בַּפֶּסַח - קוֹרִין בְּפָרָשַׁת מוֹעֲדוֹת שֶׁל תּוֹרַת כֹּהֲנִים. בָּעֲצֶרֶת - שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת. בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה - "בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ". בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים - "אַחֲרֵי מוֹת". בְּיוֹם־טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חָג - קוֹרִין בְּפָרָשַׁת מוֹעֲדוֹת שֶׁבְּתוֹרַת־כֹּהֲנִים, וּבְשְׁאָר כָּל יְמוֹת הֶחָג - בְּקָרְבְּנוֹת הֶחָג: ו. בַּחֲנֻכָּה, בִּנְשִׂיאִים. בַּפּוּרִים - "וַיָּבֹא עֲמָלֵק". בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים - "וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם". בַּמַּעֲמָדוֹת - בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. בַּתַּעֲנִיּוֹת - בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת. אֵין מַפְסִיקִין בַּקְּלָלוֹת - אֶלָּא אֶחָד קוֹרֵא אֶת כֻּלָּן. בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי וּבַשַּׁבָּת בַּמִּנְחָה - קוֹרִין כְּסִדְרָן וְאֵין עוֹלִין לָהֶם מִן הַחֶשְׁבּוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא כג, מד) "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - מִצְוָתָן שֶׁיִּהוּ קוֹרִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּזְמַנּוֹ:

מְגִלָּה פֶּרֶק ד

א. הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה עוֹמֵד וְיוֹשֵׁב, קְרָאָהּ אֶחָד, קְרָאוּהָ שְׁנַיִם - יָצְאוּ. מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְבָרֵךְ - יְבָרֵךְ. וְשֶׁלֹּא לְבָרֵךְ - לֹא יְבָרֵךְ. בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי וּבַשַּׁבָּת בַּמִּנְחָה - קוֹרִין שְׁלֹשָׁה. אֵין פּוֹחֲתִין וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ: ב. בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים וּבְחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד - קוֹרִין אַרְבָּעָה. אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶן, וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ. זֶה הַכְּלָל - כָּל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מוּסָף וְאֵינוֹ יוֹם־טוֹב - קוֹרִין אַרְבָּעָה. בְּיוֹם־טוֹב - חֲמִשָּׁה. בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים - שִׁשָּׁה. בְּשַׁבָּת - שִׁבְעָה. אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶן - אֲבָל מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וּמַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ: ג. אֵין פּוֹרְסִין אֶת שְׁמַע, וְאֵין עוֹבְרִין לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְאֵין נוֹשְׂאִין אֶת כַּפֵּיהֶם, וְאֵין קוֹרִין בַּתּוֹרָה, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא, וְאֵין עוֹשִׂין מַעֲמָד וּמוֹשָׁב, וְאֵין אוֹמְרִים בִּרְכַּת אֲבֵלִים וְתַנְחוּמֵי אֲבֵלִים וּבִרְכַּת חֲתָנִים, וְאֵין מְזַמְּנִין בַּשֵּׁם - פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה.

וּבַקְרָקָעוֹת - תִּשְׁעָה וְכֹהֵן. וְאָדָם, כַּיּוֹצֵא בָּהֶן: ד. הַקּוֹרֵא בַּתּוֹרָה - לֹא יִפְחֹת מִשִּׁלְשָׁה פְּסוּקִים. לֹא יִקְרָא לַמְתֻרְגְּמָן יוֹתֵר מִפָּסוּק אֶחָד, וּבַנָּבִיא - שְׁלֹשָׁה. הָיוּ שְׁלָשְׁתָּן שָׁלֹשׁ פָּרָשִׁיוֹת - קוֹרִין אֶחָד אֶחָד. מְדַלְּגִין בַּנָּבִיא וְאֵין מְדַלְּגִין בַּתּוֹרָה. וְעַד כַּמָּה הוּא מְדַלֵּג? עַד כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְסֹק הַתֻּרְגְּמָן: ה. הַמַּפְטִיר בַּנָּבִיא - הוּא פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְהוּא עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. וְאִם הָיָה קָטָן - אָבִיו אוֹ רַבּוֹ עוֹבְרִין עַל יָדוֹ: ו. קָטָן - קוֹרֵא בַּתּוֹרָה וּמְתַרְגֵּם, אֲבָל אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. פּוֹחֵת - פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע וּמְתַרְגֵּם, אֲבָל אֵינוֹ קוֹרֵא בַּתּוֹרָה, וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. סוּמָא - פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע וּמְתַרְגֵּם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כֹּל שֶׁלֹּא רָאָה מְאוֹרוֹת מִיָּמָיו - אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע: ז. כֹּהֵן שֶׁיֵּשׁ בְּיָדָיו מוּמִין - לֹא יִשָּׂא אֶת כַּפָּיו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף מִי שֶׁהָיוּ יָדָיו צְבוּעוֹת אִסְטִיס וּפוּאָה - לֹא יִשָּׂא אֶת כַּפָּיו, מִפְּנֵי שֶׁהָעָם מִסְתַּכְּלִין בּוֹ: ח. הָאוֹמֵר אֵינִי עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה בִּצְבוּעִין - אַף בִּלְבָנִים לֹא יַעֲבֹר. בְּסַנְדָּל אֵינִי עוֹבֵר - אַף יָחֵף לֹא יַעֲבֹר. הָעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ עֲגֻלָּה - סַכָּנָה וְאֵין בָּהּ מִצְוָה. נְתָנָהּ עַל מִצְחוֹ אוֹ עַל פַּס יָדוֹ - הֲרֵי זוֹ דֶּרֶךְ הַמִּינוּת. צְפָּן זָהָב, וּנְתָנָהּ עַל בֵּית אֲנְקְלִי שֶׁלּוֹ - הֲרֵי זוֹ דֶּרֶךְ הַחִיצוֹנִים: ט. הָאוֹמֵר: 'יְבָרְכוּךְ טוֹבִים' - הֲרֵי זוֹ דֶּרֶךְ הַמִּינוּת. 'עַל קַן צִפּוֹר יַגִּיעוּ רַחֲמֶיךָ, וְעַל טוֹב יִזָּכֵר שִׁמְךָ', 'מוֹדִים' 'מוֹדִים' - מְשַׁתְּקִין אוֹתוֹ. הַמְכַנֶּה בָּעֲרָיוֹת - מְשַׁתְּקִין אוֹתוֹ. הָאוֹמֵר: "וּמִזַּרְעֲךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ" (וַיִּקְרָא יח, כא) - 'וּמִזַּרְעֲךָ לָא תִתֵּן לְאַעְבָּרָא בְּאַרְמָיוּתָא' - מְשַׁתְּקִין אוֹתוֹ בְּנִזִּיפָה: י. מַעֲשֶׂה רְאוּבֵן - נִקְרָא וְלֹא מְתֻרְגֵּם. מַעֲשֶׂה תָּמָר - נִקְרָא וּמְתֻרְגֵּם. מַעֲשֶׂה עֶגֶל הָרִאשׁוֹן - נִקְרָא וּמְתֻרְגֵּם. וְהַשֵּׁנִי - נִקְרָא וְלֹא מְתֻרְגֵּם. בִּרְכַּת כֹּהֲנִים, מַעֲשֶׂה דָּוִד וְאַמְנוֹן - לֹא נִקְרָאִין וְלֹא מְתֻרְגְּמִין. אֵין מַפְטִירִין בַּמֶּרְכָּבָה. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֵין מַפְטִירִין בְּ"הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם" (יְחֶזְקֵאל טז, ב):

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת מְגִלָּה

מוֹעֵד קָטָן פֶּרֶק א

א. מַשְׁקִין בֵּית הַשְּׁלָחִין בַּמּוֹעֵד וּבַשְּׁבִיעִית - בֵּין מִמַּעְיָן שֶׁיָּצָא בַּתְּחִלָּה, בֵּין מִמַּעְיָן שֶׁלֹּא יָצָא בַּתְּחִלָּה. אֲבָל אֵין מַשְׁקִין - לֹא מִמֵּי הַגְּשָׁמִים וְלֹא מִמֵּי הַקִּילוֹן. וְאֵין עוֹשִׂין עוּגִיּוֹת לַגְּפָנִים: ב. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: אֵין עוֹשִׂין אֶת הָאַמָּה בַּתְּחִלָּה בַּמּוֹעֵד וּבַשְּׁבִיעִית, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עוֹשִׂין אֶת הָאַמָּה בַּתְּחִלָּה בַּשְּׁבִיעִית, וּמְתַקְּנִין אֶת הַמְקֻלְקָלוֹת בַּמּוֹעֵד. וּמְתַקְּנִין אֶת

קִלְקוּלֵי הַמַּיִם שֶׁבִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְחוֹטְטִין אוֹתָן. וּמְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הָרְחוֹבוֹת וְאֶת מִקְוָאוֹת הַמַּיִם, וְעוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הָרַבִּים, וּמְצַיְּנִין אֶת הַקְּבָרוֹת, וְיוֹצְאִין אַף עַל הַכִּלְאַיִם: ג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: מוֹשְׁכִים אֶת הַמַּיִם מֵאִילָן לְאִילָן - וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁקֶה אֶת כָּל הַשָּׂדֶה. זְרָעִים שֶׁלֹּא שָׁתוּ לִפְנֵי הַמּוֹעֵד - לֹא יַשְׁקֵם בַּמּוֹעֵד. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בָּזֶה וּבָזֶה: ד. צָדִין אֶת הָאֵישׁוֹת וְאֶת הָעַכְבָּרִים מִשְּׂדֵה־הָאִילָן וּמִשְּׂדֵה־הַלָּבָן - שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ, בַּמּוֹעֵד וּבַשְּׁבִיעִית. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מִשְּׂדֵה־הָאִילָן - כְּדַרְכּוֹ, וּמִשְּׂדֵה־הַלָּבָן - שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ. וּמְקָרְין אֶת הַפִּרְצָה בַּמּוֹעֵד, וּבַשְּׁבִיעִית - בּוֹנֶה כְּדַרְכּוֹ: ה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: רוֹאִין אֶת הַנִּגָּעִים בַּתְּחִלָּה לְהָקֵל - אֲבָל לֹא לְהַחְמִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחְמִיר. וְעוֹד אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מְלַקֵּט אָדָם עֲצָמוֹת אָבִיו וְאִמּוֹ - מִפְּנֵי שֶׁשִּׂמְחָה הִיא לוֹ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֲבֵל הוּא לוֹ. לֹא יְעוֹרֵר אָדָם עַל מֵתוֹ, וְלֹא יַסְפִּידֶנּוּ קֹדֶם לָרֶגֶל שִׁלשִׁים יוֹם: ו. אֵין חוֹפְרִין כּוּכִין וּקְבָרוֹת בַּמּוֹעֵד - אֲבָל מְחַנְּכִים אֶת הַכּוּכִין בַּמּוֹעֵד. וְעוֹשִׂין נִבְרֶכֶת בַּמּוֹעֵד, וְאָרוֹן עִם הַמֵּת בָּחָצֵר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר - אֶלָּא אִם־כֵּן יֵשׁ עִמּוֹ נְסָרִים: ז. אֵין נוֹשְׂאִין נָשִׁים בַּמּוֹעֵד, לֹא בְּתוּלוֹת, וְלֹא אַלְמָנוֹת, וְלֹא מְיַבְּמִין - מִפְּנֵי שֶׁשִּׂמְחָה הִיא לוֹ. אֲבָל מַחֲזִיר הוּא אֶת גְּרוּשָׁתוֹ. וְעוֹשָׂה אִשָּׁה תַּכְשִׁיטֶיהָ בַּמּוֹעֵד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא תָסוּד - מִפְּנֵי שֶׁנִּוּוּל הוּא לָהּ: ח. הַהֶדְיוֹט תּוֹפֵר כְּדַרְכּוֹ, וְהָאֻמָּן מַכְלִיב. וּמְסָרְגִין אֶת הַמִּטּוֹת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף מְמַתְּחִין: ט. מַעֲמִידִין תַּנּוּר וְכִירַיִם וְרֵחַיִם בַּמּוֹעֵד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין מְכַבְּשִׁין אֶת הָרֵחַיִם בַּתְּחִלָּה: י. עוֹשִׂין מַעֲקֶה לַגַּג וְלַמִּרְפֶּסֶת מַעֲשֶׂה הֶדְיוֹט - אֲבָל לֹא מַעֲשֶׂה אֻמָּן. שָׁפִין אֶת הַסְּדָקִין וּמַעְגִּילִין אוֹתָן בַּמַּעְגִּילָה בַּיָּד וּבָרֶגֶל - אֲבָל לֹא בַּמַּחְלְצַיִם. הַצִּיר וְהַצָּנוֹר וְהַקּוֹרָה וְהַמַּנְעוּל וְהַמַּפְתֵּחַ שֶׁנִּשְׁבְּרוּ - מְתַקְּנָן בַּמּוֹעֵד, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְכַוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד, וְכָל כְּבָשִׁין שֶׁהוּא יָכוֹל לֶאֱכֹל מֵהֶן בַּמּוֹעֵד - כּוֹבְשָׁן:

מוֹעֵד קָטָן פֶּרֶק ב

א. מִי שֶׁהָפַךְ אֶת זֵיתָיו, וְאֵרְעוֹ אֵבֶל אוֹ אֹנֶס, אוֹ שֶׁהִטְעוּהוּ פּוֹעֲלִים - טוֹעֵן קוֹרָה רִאשׁוֹנָה וּמַנִּיחָהּ לְאַחַר הַמּוֹעֵד, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: זוֹלֵף וְגוֹמֵר וְגָף כְּדַרְכּוֹ: ב. וְכֵן מִי שֶׁהָיָה יֵינוֹ בְּתוֹךְ הַבּוֹר, וְאֵרְעוֹ אֵבֶל אוֹ אֹנֶס, אוֹ שֶׁהִטְעוּהוּ פּוֹעֲלִים - זוֹלֵף וְגוֹמֵר וְגָף כְּדַרְכּוֹ. דִּבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עוֹשֶׂה לוֹ לְמוּדִים, בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יַחְמִיץ: ג. מַכְנִיס אָדָם פֵּרוֹתָיו מִפְּנֵי הַגַּנָּבִים, וְשׁוֹלֶה פִּשְׁתָּנוֹ מִן הַמִּשְׁרָה, בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֹּאבַד - וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְכַוֵּן אֶת מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד. וְכֵן אִם כִּוְּנוּ

מְלַאכְתָּן בַּמּוֹעֵד - יֹאבֵדוּ: ד. אֵין לוֹקְחִין בָּתִּים, עֲבָדִים וּבְהֵמָה - אֶלָּא לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, אוֹ לְצֹרֶךְ הַמּוֹכֵר, שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל. אֵין מְפַנִּין מִבַּיִת לְבַיִת - אֲבָל מְפַנֶּה הוּא לַחֲצֵרוֹ. אֵין מְבִיאִין כֵּלִים מִבֵּית הָאֻמָּן. וְאִם חוֹשֵׁשׁ לָהֶם - מְפַנֶּן לְחָצֵר אַחֶרֶת: ה. מְחַפִּין אֶת הַקְּצִיעוֹת בְּקַשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף מְעַבִּין. מוֹכְרֵי פֵּרוֹת, כְּסוּת וְכֵלִים - מוֹכְרִים בְּצִנְעָה לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד. הַצַּיָּדִין וְהַדַּשּׁוּשׁוֹת וְהַגַּרוֹסוֹת - עוֹשִׂין בְּצִנְעָה לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הֵם הֶחְמִירוּ עַל עַצְמָן:

מוֹעֵד קָטָן פֶּרֶק ג

א. וְאֵלּוּ מְגַלְּחִין בַּמּוֹעֵד: הַבָּא מִמְּדִינַת הַיָּם, וּמִבֵּית הַשִּׁבְיָה, וְהַיּוֹצֵא מִבֵּית־הָאֲסוּרִין, וְהַמְנֻדֶּה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים, וְכֵן מִי שֶׁנִּשְׁאַל לֶחָכָם וְהֶתֵּר, וְהַנָּזִיר, וְהַמְצֹרָע הָעוֹלֶה מִטָּמְאָתוֹ לְטַהֲרָתוֹ: ב. וְאֵלּוּ מְכַבְּסִין בַּמּוֹעֵד: הַבָּא מִמְּדִינַת הַיָּם, וּמִבֵּית הַשִּׁבְיָה, וְהַיּוֹצֵא מִבֵּית־הָאֲסוּרִים, וְהַמְנֻדֶּה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים, וְכֵן מִי שֶׁנִּשְׁאַל לֶחָכָם וְהֶתֵּר, מִטְפְּחוֹת הַיָּדַיִם וּמִטְפְּחוֹת הַסַּפָּרִים וּמִטְפְּחוֹת הַסַּפָּג, הַזָּבִין וְהַזָּבוֹת, וְהַנִּדּוֹת וְהַיּוֹלְדוֹת, וְכָל הָעוֹלִין מִטָּמְאָה לְטַהֲרָה - הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. וּשְׁאָר כָּל אָדָם אֲסוּרִין: ג. וְאֵלּוּ כוֹתְבִין בַּמּוֹעֵד: קִדּוּשֵׁי נָשִׁים, גִּטִּין וְשׁוֹבָרִין, דִּיתִיקִי, מַתָּנָה וּפְרוֹזְבּוּלִין, אִגְּרוֹת שׁוּם וְאִגְּרוֹת מָזוֹן, שְׁטָרֵי חֲלִיצָה וּמֵאוּנִים וּשְׁטָרֵי בֵּרוּרִין וּגְזֵרוֹת בֵּית־דִּין וְאִגְּרוֹת שֶׁל רְשׁוּת: ד. אֵין כּוֹתְבִין שְׁטָרֵי־חוֹב בַּמּוֹעֵד. וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ, אוֹ שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל - הֲרֵי זֶה יִכְתֹּב. אֵין כּוֹתְבִין סְפָרִים, תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת בַּמּוֹעֵד, וְאֵין מַגִּיהִין אוֹת אַחַת, אֲפִלּוּ בְּסֵפֶר עֶזְרָא. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כּוֹתֵב אָדָם תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת לְעַצְמוֹ, וְטוֹוֶה עַל יֶרֶךְ הַכֶּלֶת לְצִיצִית: ה. הַקּוֹבֵר אֶת מֵתוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם לָרֶגֶל - בָּטְלָה הֵימֶנּוּ גְּזֵרַת שִׁבְעָה. שְׁמוֹנָה - בָּטְלָה הֵימֶנּוּ גְּזֵרַת שְׁלֹשִׁים, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ: שַׁבָּת עוֹלָה וְאֵינָהּ מַפְסֶקֶת, רְגָלִים מַפְסִיקִין וְאֵינָן עוֹלִין: ו. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ - עֲצֶרֶת כַּשַּׁבָּת. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכִּפּוּרִים, כְּרֶגֶל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא כִּדְבָרֵי זֶה וְלֹא כִּדְבְרֵי זֶה - אֶלָּא עֲצֶרֶת כְּרֶגֶל, רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכִּפּוּרִים כַּשַּׁבָּת: ז. אֵין קוֹרְעִין, וְלֹא חוֹלְצִין, וְאֵין מַבְרִין - אֶלָּא קְרוֹבָיו שֶׁל מֵת. אֵין מַבְרִין - אֶלָּא עַל מִטָּה זְקוּפָה, וְאֵין מוֹלִיכִין לְבֵית הָאֵבֶל לֹא בַּטַּבְלָא וְלֹא בָּאִסְקוּטְלָא וְלֹא בַּקְּנוֹן - אֶלָּא בַּסַּלִּים. וְאֵין אוֹמְרִים בִּרְכַּת אֲבֵלִים בַּמּוֹעֵד, אֲבָל עוֹמְדִין בַּשּׁוּרָה וּמְנַחֲמִין וּפוֹטְרִין אֶת הָרַבִּים: ח. אֵין מַנִּיחִין אֶת הַמִּטָּה בָּרְחוֹב - שֶׁלֹּא לְהַרְגִּיל אֶת הַהֶסֵּפֵד, וְלֹא שֶׁל נָשִׁים לְעוֹלָם - מִפְּנֵי

הַכְּבוֹד. נָשִׁים בַּמּוֹעֵד מְעַנּוֹת - אֲבָל לֹא מְטַפְּחוֹת. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: הַסְּמוּכוֹת לַמִּטָּה - מְטַפְּחוֹת: ט. בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים, בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים - מְעַנּוֹת וּמְטַפְּחוֹת, בָּזֶה וּבָזֶה - אֲבָל לֹא מְקוֹנְנוֹת. נִקְבַּר הַמֵּת - לֹא מְעַנּוֹת וְלֹא מְטַפְּחוֹת. אֵיזֶהוּ עִנּוּי? שֶׁכֵּלָן עוֹנוֹת כְּאֶחָת. קִינָה? שֶׁאַחַת מְדַבֶּרֶת, וְכֻלָּן עוֹנוֹת אַחֲרֶיהָ, שֶׁנֶּאֱמַר: (יִרְמְיָה ט, יט) "וְלַמֵּדְנָה בְנֹתֵיכֶם נֶהִי, וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה". אֲבָל לֶעָתִיד לָבוֹא הוּא אוֹמֵר: (יְשַׁעְיָה כה, ח) "בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח, וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהוִה דִּמְעָה מֵעַל־כָּל פָּנִים" וְגוֹ':

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת מוֹעֵד קָטָן

חֲגִיגָה פֶּרֶק א

א. הַכֹּל חַיָּבִין בָּרְאִיָּה, חוּץ מֵחֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן, וְטֻמְטוּם, וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס, וְנָשִׁים, וַעֲבָדִים שֶׁאֵינָם מְשֻׁחְרָרִים, הַחִגֵּר, וְהַסּוּמָא, וְהַחוֹלֶה, וְהַזָּקֵן, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲלוֹת בְּרַגְלָיו. אֵיזֶהוּ קָטָן - כֹּל שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִרְכֹּב עַל כְּתֵפָיו שֶׁל אָבִיו, וְלַעֲלוֹת מִירוּשָׁלַיִם לְהַר הַבַּיִת, דִּבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כֹּל שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לֶאֱחֹז בְּיָדוֹ שֶׁל אָבִיו, וְלַעֲלוֹת מִירוּשָׁלַיִם לְהַר הַבַּיִת, שֶׁנֶּאֱמַר: "שָׁלֹשׁ רְגָלִים" (שְׁמוֹת כג, יד): ב. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הָרְאִיָּה - שְׁתֵּי כֶסֶף, וַחֲגִיגָה - מָעָה כֶסֶף. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הָרְאִיָּה - מָעָה כֶסֶף, וַחֲגִיגָה - שְׁתֵּי כֶסֶף: ג. עוֹלוֹת בַּמּוֹעֵד - בָּאוֹת מִן הַחֻלִּין, וְהַשְּׁלָמִים - מִן הַמַּעֲשֵׂר. יוֹם־טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מִן הַחֻלִּין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מִן הַמַּעֲשֵׂר: ד. יִשְׂרָאֵל - יוֹצְאִין יְדֵי חוֹבָתָן בִּנְדָרִים וּנְדָבוֹת וּבְמַעֲשַׂר־בְּהֵמָה, וְהַכֹּהֲנִים - בַּחַטָּאוֹת וּבָאֲשָׁמוֹת וּבַבְּכוֹר וּבֶחָזֶה וָשׁוֹק, אֲבָל לֹא בָּעוֹפוֹת וְלֹא בַּמְּנָחוֹת: ה. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אוֹכְלִים מְרֻבִּים וּנְכָסִים מוּעָטִים - מֵבִיא שְׁלָמִים מְרֻבִּים וְעוֹלוֹת מוּעָטוֹת. נְכָסִים מְרֻבִּים וְאוֹכְלִין מוּעָטִין - מֵבִיא עוֹלוֹת מְרֻבּוֹת וּשְׁלָמִים מוּעָטִין. זֶה וָזֶה מָעָט - עַל זֶה נֶאֱמַר: "מָעָה כֶסֶף וּשְׁתֵּי כֶסֶף". זֶה וָזֶה מְרֻבִּים - עַל זֶה נֶאֱמַר: (דְּבָרִים טז, יז) "אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ": ו. מִי שֶׁלֹּא חָג בְּיוֹם־טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חָג - חוֹגֵג אֶת כָּל הָרֶגֶל וְיוֹם־טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל חָג. עָבַר הָרֶגֶל וְלֹא חָג - אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ. עַל זֶה נֶאֱמַר: (קֹהֶלֶת א, טו) "מְעֻוָּת לֹא יוּכַל לִתְקֹן, וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת": ז. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא אוֹמֵר: אֵיזֶהוּ מְעֻוָּת שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִתְקֹן? זֶה הַבָּא עַל הָעֶרְוָה, וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה מַמְזֵר. אִם תֹּאמַר בְּגוֹנֵב וְגוֹזֵל - יָכוֹל הוּא לְהַחֲזִירוֹ וְיִתְקֵן. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַאי אוֹמֵר: אֵין קוֹרִין מְעֻוָּת, אֶלָּא לְמִי שֶׁהָיָה מִתְקַן בַּתְּחִלָּה וְנִתְעַוֵּת,

וְעַל דָּא וַהֲקִימוֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּךְ. אִתְעַר תִּיאוּבְתָּא בְּגִינָךְ. כְּגַוְונָא דָּא (בראשית יז) וְאֶת בְּרִיתִי אָקִים אֶת יִצְחָק. וַהֲקִימוֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּךְ לְמֶהֱוֵי אָת בְּרִיתִי בְּעַלְמָא. וּלְבָתַר וּבָאתָ אֶל הַתֵּבָה, דְּאִלְמָלֵא לָאו אִיהוּ צַדִּיק (בְּרִית) לָא יֵיעוֹל לְתֵיבוּתָא דְּהָא לָא אִתְחַבַּר לַתֵּבָה בַּר צַדִּיק, וּבְגִינֵי כָךְ וּבָאתָ אֶל הַתֵּבָה וְהָא אוּקְמָר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּכָל זִמְנָא דִּבְנֵי נָשָׁא יִתְאַחֲדוּן בִּבְרִית דָּא, וְלָא יִשְׁבְּקוּן לֵיהּ, לֵית עַם וְלִישָׁן בְּעַלְמָא דְּיֵיכוֹל לְאַבְאָשָׁא לוֹן. וְנֹחַ אַתְקֵיף בִּבְרִית דָּא וְנָטַר לֵיהּ, בְּגִינֵי כָךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטַר לֵיהּ (וְכָל דִּילֵיהּ). וְכָל בְּנֵי דָרֵיהּ לָא נָטְרוּ לֵיהּ, בְּגִין כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעְבַּר לוֹן מֵעַלְמָא. וְהָא אוּקְמָר בְּהַהוּא חוֹבָא מַמָּשׁ דְּאִנּוּן חָאבוּ בְּהַהוּא גַּוְונָא אִתְמְחוֹן מֵעַלְמָא. רַבִּי יְהוּדָה הָוָה שָׁכִיחַ קַמֵּיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, וַהֲוֹו עָסְקֵי בְּהַאי קְרָא דִּכְתִיב (מלכים א יח) וַיְרַפֵּא אֶת מִזְבַּח ה' הֶהָרוּס. מַאי וַיְרַפֵּא. תָּא חֲזֵי בִּימֵי אֵלִיָּהוּ, יִשְׂרָאֵל כֻּלְּהוּ שָׁבְקוּ לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשָׁבְקוּ בְּרִית קַיָּימָא דִּלְהוֹן. כַּד אָתָא אֵלִיָּהוּ וְחָמָא דְּקָא שָׁבְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַאי בְּרִית קַיָּימָא וְאַעְבָּרוּ מִנַּיְהוּ הַאי בְּרִית. כֵּיוָן דְּחָמָא אֵלִיָּהוּ כָּךְ אָתָא לְאַתְקָנָא מִלָּה לְדוּכְתֵּיהּ. כֵּיוָן דְּקָרִיב מִלָּה לְדוּכְתֵּיהּ אִתְּסִי כֻּלָּא. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיְרַפֵּא אֶת מִזְבַּח יי' הֶהָרוּס. דָּא בְּרִית קַיָּימָא (ד"א ל"ג דָּאתָא לְאַתְקָנָא מִזְבַּח יי' הֶהָרוּס בְּרִית קַיָּימָא) דַּהֲוָה שָׁבִיק מֵעַלְמָא. וּכְתִיב (שם) וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְּנֵי יַעֲקֹב. דָּא הוּא תִּקּוּנָא דְּמִזְבַּח יי'. אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר יי' אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ. מַאי טַעְמָא אִדְכַּר הָכָא יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא וַדַּאי יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַדַּאי לְאִסְתַּלָּקָא לְעֵילָּא וְלַאֲתָבָא

בְּרִית קַיְימָא לְאַתְרֵיהּ. וְהַיְינוּ דִּכְתִיב כִּי עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כָּךְ אֵת מִזְבְּחוֹתֶיךָ הָרָסוּ. תָּא חֲזֵי כָּל זִמְנָא דְּיִשְׂרָאֵל נָטְרוּ קְיָימָא קַדִּישָׁא כְּדִין עָבְדֵי קִיּוּמָא לְעֵילָּא וְתַתָּא. וְכַד שָׁבְקֵי לְהַאי בְּרִית כְּדִין לָא אִשְׁתְּכַח קִיּוּם לְעֵילָּא וְתַתָּא דִּכְתִיב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שַׂמְתִּי. וּבְגִין כָּךְ וַיַּרְפֵּא אֶת מִזְבַּח יי׳ הֶהָרוּס. וְכִי רְפוּאָה אִיהוּ. הָכִי הוּא וַדַּאי דְּהָא מְקַיֵּים לְהַהוּא אֲתַר דְּמְהֵימְנוּתָא תַּלְיָא בֵּהּ. תָּא חֲזֵי אוֹף הָכִי פִּנְחָס בְּשַׁעֲתָא דְקַנֵּי לְעוֹבָדָא דְזִמְרִי אַתְקִין לְהַאי בְּרִית בְּאַתְרֵיהּ. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב (במדבר כה) הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם. וְכִי סַלְקָא דַּעְתָּךְ דִּבְגִין פִּנְחָס הָוָה. וּמַה קְטָטָא הָוָה לֵיהּ לְפִנְחָס בְּהַאי בְּרִית. אֶלָּא הָכָא אִתְקְשַׁר מִלָּה בְּדוּכְתֵּיהּ. הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי. וּמָה אֶתֵּן לוֹ שָׁלוֹם (לְאִתְחַבְּרָא כָּל חַד בְּדוּכְתֵּיהּ) לְאִתְחַבְּרָא בְּרִית בְּאַתְרֵיהּ. וְעַל דָּא הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי וּמַה אִיהוּ שָׁלוֹם דְּאִיהוּ אַתְרֵיהּ לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדֵיהּ. מַה דְּאִתְפָּרַשׁ מִנֵּיהּ בְּחוֹבַיְיהוּ. בְּגִינֵיהּ אִתְחַבַּר בֵּהּ. וְעַל דָּא הוֹאִיל וְהוּא אַתְקִין מִלָּה בְּדוּכְתֵּיהּ, מִכָּאן וּלְהַלְאָה וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם, תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וגו׳. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לֵית לָךְ מִלָּה בְּעָלְמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קַנֵּי לָהּ כְּמוֹ חוּבָא דִּבְרִית כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ויקרא כו) חֶרֶב נוֹקֶמֶת נְקַם בְּרִית. וְתָא חֲזֵי לָא אִשְׁתְּלִים חוּבָא דְּדָרָא דְּטוּפְנָא, אֶלָּא בְּגִין דְּחָבוּ בְּחַבִּילוּ דְּאַרְחַיְיהוּ עַל אַרְעָא. וְאַף עַל גַּב דַּהֲווֹ מְקַפְּחֵי דָּא לְדָא כְּדִכְתִיב וַתְּמַלֵּא הָאָרֶץ חָמָס (וְחָמָס מִכְּלָא הָוָה וּבְגִין כָּךְ) וּכְתִיב כִּי [דף סז ע"א] מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם. מִכָּל מָקוֹם וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים. וְהִנְנִי

מַשְׁחִיתָם מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה, הִנְנִי מַשְׁחִיתָם בְּחוֹבָא דְּחַבָּלוּתָא. וְאִית דְּאָמְרֵי דְּלָא אִשְׁתְּלִים קַסְטַיְיהוּ אֶלָּא בְּחוֹבָא דְּחָמָס דַּהֲווּ מְקַפְּחִין דָּא לְדָא דַּהֲווּ בִּישִׁין לַשָּׁמַיִם וְלַבְּרִיּוֹת. תָּא חֲזֵי כַּמָּה אִנּוּן מְמַנָּן מִלְּעֵילָּא דְּאִתְפָּקְדָן עַל כָּלֵי דְּאִנּוּן דְּמָסְרֵי דִּינָא עַל חַבְרֵיהוֹן עַל מַה דְּעָבְדֵי לוֹן. וְעַל דָּא כְּתִיב כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר יי׳ לְנֹחַ בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתֶךָ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן אַמַּאי בְּכֻלְּהוּ (ד״א ל״ג אָמַר) אֱלֹהִים וְהָכָא יי׳. מַאי שְׁנָא הָכָא דְּאִתְּמַר יי׳ שְׁמָא עִלָּאָה דְּרַחֲמֵי. אֶלָּא רָזָא אִיהוּ דְּאוֹלִיפְנָא. לָאו אוֹרַח אַרְעָא לְקַבְּלָא אִתְּתָא אוּשְׁפִּיזָא בַּהֲדָהּ אֶלָּא בִּרְשׁוּ דְּבַעְלָהּ. אוֹף הָכֵי (נַמִּי נֹחַ) נֹחַ בָּעָא לְאַעְלָא בְּתֵיבוּתָא לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדָהּ. וְלָאו הֲוָה (לֵיהּ) יָאוֹת עַד דְּבַעְלָהּ דְּתֵיבָה יְהַב לֵיהּ רְשׁוּ לְאַעְלָאָה (בַּהֲדָהּ). דִּכְתִיב בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתֶךָ אֶל הַתֵּבָה. וּבְגִין כָּךְ אִקְרֵי הָכָא יי׳ בַּעְלָהּ דְּתֵיבָה. וּכְדֵין עָאל נֹחַ וְאִתְחַבַּר בַּהֲדָהּ. וְכֵן אוֹלִיפְנָא דְּלֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְאוּשְׁפִּיזָא לְמֵיעָאל לְבֵיתָא אֶלָּא בִּרְשׁוּ בַּעְלָהּ מָאֲרֵיהּ דְּבֵיתָא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב לְבָתַּר וַיָּבֹא נֹחַ וגו׳. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב כִּי אוֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא דְּלָא יְקַבֵּל בַּר נָשׁ אוּשְׁפִּיזָא בְּבֵיתֵיהּ אִי אִיהוּ חָשִׁיד בָּהּ דְּאִיהוּ חַיָּיבָא. אֶלָּא אִי קָאִים בְּעֵינוֹי לְזַכָּאָה דְּלָא חָשִׁיד בְּעֵינוֹי כְּלָל. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתֶךָ אֶל הַתֵּבָה, מַאי טַעְמָא כִּי אוֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה. וְאוֹלִיפְנָא דְּאִי יְהֵיב לֵיהּ רְשׁוּ בִּלְחוֹדוֹי וְלָא יְהֵיב רְשׁוּ לְכָל אִנּוּן

דְּאַתְיָין עִמֵּיהּ, לָא יֵיעוֹל לוֹן לְבֵיתָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתְךָ אֶל הַתֵּבָה. לְכֹלָּא יָהֵיב רְשׁוּתָא לְמֵיעַל. וּמִקְרָא דָּא אוֹלִיפְנָא רָזָא דְּאַרְחוֹי דְּאַרְעָא. (ד"א ל"ג בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתְךָ אֶל הַתֵּבָה וגו'). רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח (תהלים כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַיי' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ. הָא תְּנִינָן לְדָוִד מִזְמוֹר דַּאֲמַר שִׁירָתָא וּלְבָתַר שָׁאֲרַת עֲלֵיהּ רוּחַ קַדִּישָׁא, מִזְמוֹר לְדָוִד דְּשָׁאֲרַת עֲלֵיהּ רוּחַ קַדִּישָׁא וּלְבָתַר אֲמַר (לָהּ) שִׁירָתָא. לַיי' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, הַאי קְרָא עַל אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל אִתְּמַר דְּאִיהִי אַרְעָא קַדִּישָׁא. וּמְלוֹאָהּ דָּא שְׁכִינְתָּא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ד"ה ב ה) כִּי מָלֵא כְּבוֹד יי' אֶת בֵּית יי'. וּכְתִיב (שמות מ) וּכְבוֹד יי' מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן. מַאי מָלֵא וְלָא מִילָּא. אֶלָּא מָלֵא וַדַּאי דְּאִתְמַלְיָא מִכֹּלָּא. דְּאִתְמַלְיָא מִן שְׁמָשָׁא. סִיהֲרָא שְׁלִים בְּכָל סִטְרִין. מָלֵא מִכָּל טוּבָא דְּלְעֵילָּא. כְּאִסְפּוֹקָא דָּא דְּאִתְמַלְיָא מִכָּל טוּבָא דְּעָלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב לַיי' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ דָּא שְׁאָר אַרְעָאן. דְּבַר אַחֵר לַיי' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ דָּא אַרְעָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בָהּ. וּמְלוֹאָהּ אִלֵּין נְשָׁמָתִהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא (ד"א ל"ג דְּכֻלְּהוֹן מַלְיָין לָהּ) אִתְמַלְיָא (ד"א דְּאִתְמַלְיָא) מִנַּיְהוּ מֵחֵילָא דְּעַמּוּדָא חַד דְּעָלְמָא קָיְימָא עֲלֵיהּ. וְאִי תֵּימָא עַל חַד קָיְימָא. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב (תהלים כד) כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ. (מה שחסר כאן עיין בסוף הספר סי' מ"ז) כִּי הוּא. מַאן הוּא. דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר הוּא עָשָׂנוּ. וּכְתִיב (איוב כח) כִּי הוּא לִקְצוֹת הָאָרֶץ יַבִּיט. עַל יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ אִלֵּין שִׁבְעָה עַמּוּדִים דְּקָיְימָא אַרְעָא עֲלַיְיהוּ וּמַלְיָין לָהּ. וְהֵיא אִתְמַלְיָא מִנַּיְהוּ, הֵיךְ אִתְמַלְיָא מִנַּיְהוּ. בְּשַׁעֲתָא דְּאַסְגִּיאוּ

זַכָּאִין בְּעָלְמָא דֵּין אַרְעָא דָּא עַבְדַּת פֵּירִין וְאִתְמַלְיָא מִכֹּלָּא. וּבְשַׁעֲתָא דְּאַסְגִּיאוּ חַיְּבִין בְּעָלְמָא כְּדֵין כְּתִיב (שם יד) אָזְלוּ מַיִם מִנִּי יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ. אָזְלוּ מַיִם מִנִּי יָם דָּא אַרְעָא קַדִּישָׁא דַּאֲמָרַן דְּאִשְׁתַּקְיָא מִשַּׁקְיוּ עִלָּאָה. וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ הַהוּא עַמּוּדָא חַד דְּקָאֵים עִלָּה לְאִתְנַהֲרָא מִנַּיְהּ. וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבַד. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּהַהוּא זִמְנָא דְּאִתְאַבִּידוּ אִנּוּן חַיָּבִין מֵעָלְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עצ"ב) אִסְתַּכַּל עַל עָלְמָא וְלָא חָמָא מָאן (דְּקָאֵים) דְּאָגֵין עֲלֵיהּ. וְאִי תֵּימָא הָא נֹחַ, דַּהֲוָה לֵיהּ לְאַגָּנָא עַל (דָּרֵיהּ) גַּרְמֵיהּ וּלְאַפָּקָא מִנֵּיהּ תּוֹלְדִין לְעָלְמָא. הָדָא הוּא דִּכְתִיב כִּי אוֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה. בַּדּוֹר הַזֶּה דַּיְיקָא. רַבִּי יוֹסֵי [דף סז ע"ב] אָמַר בַּדּוֹר הַזֶּה דָּא שְׁבָחָא דִּילֵיהּ דַּהֲוָה בְּהַהוּא דָּרָא חַיְּבָא וְאִשְׁתְּכַח כּוּלֵי הַאי אִישׁ צַדִּיק תָּמִים (וַדַּאי וְלָאו בְּדָרָא דִּילֵיהּ אֶלָּא) [ס"א וְדָא דִּי לֵיהּ] וַאֲפִלּוּ בְּדָרָא דְּמֹשֶׁה, אֲבָל לָא הֲוָה יָכִיל לְאַגָּנָא עַל עָלְמָא. בְּגִין דְּלָא אִשְׁתַּכְּחוּ עֲשָׂרָה בְּעָלְמָא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בראשית יח) אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וְלָא אִשְׁתַּכְּחוּ תַּמָּן אוֹף הָכָא לָא אִשְׁתַּכְּחוּ עֲשָׂרָה. אֶלָּא הוּא וּתְלַת בְּנוֹי וְנוּקְבֵייהוּ וְלָא הֲווּ עֲשָׂרָה. (מה שחסר כאן עיין בסוף הספר סימן י"ב) רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאֵיל לֵיהּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן אֲבוֹי, הָא תְּנִינָן בְּשַׁעֲתָא דְּעָלְמָא אִתְמַלְיָא חוֹבֵי בְּנֵי נָשָׁא וְדִינָא נָפַק, וַוי לְהַהוּא דְּאִשְׁתְּכַח בְּעָלְמָא דְּאִיהוּ אִתְפַּס בְּחוֹבוֹי דְּחַיְּבַיָּא בְּקַדְמֵיתָא. נֹחַ אֵיךְ אִשְׁתְּזִיב דְּלָא אִתְפַּס בְּחוֹבַיְיהוּ. אֲמַר לֵהּ הָא אִתְּמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְאַפָּקָא מִנֵּיהּ תּוֹלְדִין לְעָלְמָא מִגּוֹ תֵּיבוּתָא. וְתוּ דְּהָא דִּינָא לָא יָכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלוֹי בְּגִין דַּהֲוָה טָמִיר וְגָנִיז בְּתֵבָה

וְאִתְכַּסְיָיא מֵעֵינָא. וְתָא חֲזֵי כְּתִיב (צפניה ב) בַּקְּשׁוּ צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה אוּלַי תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף יי׳. וְנֹחַ בְּקֶשׁ צֶדֶק וְעָאל בְּגַוָּוהּ דְּתֵיבוּתָא, וְאִסְתַּתַּר בְּיוֹם אַף יי׳. וְעַל דָּא דְּיִנָא לָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה וּלְקַטְרְגָא לֵיהּ. הָכָא אִתְרְמִיז לְאִנּוּן קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין לְמִנְדַּע בְּרָזָא דְּאַתְוָון קַדִּישִׁין עִלָּאִין הִפּוּכָא דְּאַתְוָון כ״ב לְאִתְמְחֵי לְאִנּוּן חַיְיבָיָא. וְעַל דָּא וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ כְּתִיב. בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתֶךָ. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם. דָּא זְכוּתָא דְּאַבְרָהָם דְּאִיהוּ יְמִינָא מִמָּשׁ. תִּפְאֶרֶת דְּמֹשֶׁה. וּבְגִין כָּךְ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם. דְּהָא זְכוּתָא דְּאַבְרָהָם בּוֹקֵעַ מַיִם אִיהוּ. וְכָל דָּא לְמָה לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם. תָּא חֲזֵי מַה בֵּין מֹשֶׁה לִשְׁאָר בְּנֵי עָלְמָא. בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר לֵהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה (שמות לב) וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי וגו׳. וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל וגו׳. מִיָּד אָמַר מֹשֶׁה וְכִי אֶשְׁבּוֹק דִּילְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל בְּגִינִי. הַשְׁתָּא יֵימְרוּן כָּל אִנּוּן בְּנֵי עָלְמָא דְּאָנָא קַטְלִית לוֹן לְיִשְׂרָאֵל. כְּמָה דַּעֲבַד נֹחַ. דְּכֵיוָן דְּאָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּיִשֵּׁזִיב לֵיהּ בְּתֵיבוּתָא (כְּמָה דְּאִתְּמַר) דְּכְתִיב וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת הַמַּבּוּל מַיִם וגו׳. וּכְתִיב וּמָחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת בְּרִיתִי וגו׳ וּבָאתָ אֶל הַתֵּבָה כֵּיוָן דַּאֲמַר לֵיהּ דְּיִשְׁתְּזִיב הוּא וּבָנוֹי לָא בָּעָא רַחֲמִין עַל עָלְמָא וְאִתְאֲבִידוּ. וּבְגִין כָּךְ אִקְרוֹן מֵי הַמַּבּוּל עַל שְׁמֵיהּ כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה נד) כִּי מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבוֹר מֵי נֹחַ. אָמַר מֹשֶׁה הַשְׁתָּא יֵימְרוּן בְּנֵי עָלְמָא דְּאָנָא קְטִילַת לוֹן בְּגִין דַּאֲמַר לִי וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל. הַשְׁתָּא טַב לִי דְּאֵימוֹת וְלָא יִשְׁתְּצוֹן יִשְׂרָאֵל.

מִיָּד וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי יי׳ אֱלֹהָיו. בָּעָא רַחֲמִין עֲלַיְיהוּ וְאִתְעַר רַחֲמֵי עַל עָלְמָא. וַאֲמַר רַבִּי יִצְחָק שִׁירוּתָא דְּבָעָא רַחֲמֵי עֲלַיְיהוּ מַאי קָאָמַר. לָמָּה יי׳ יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ. וְכִי מִלָּה דָּא אֵיךְ אֲמַר לָהּ מֹשֶׁה לָמָּה. וְהָא עַבָדוּ כו״מ כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה וגו׳. וּמֹשֶׁה אָמַר לָמָּה. אֶלָּא הָכִי אוֹלִיפְנָא מָאן דְּמָרֵאָה לְאָחֳרָא לָא בָּעֵי לְמֶעְבַּד הַהוּא חוֹבָא (דְּאִיהוּ) רַב אֶלָּא יַזְעִיר לֵיהּ קַמֵּיהּ. וּלְבָתַר יַסְגֵּי לֵיהּ קַמֵּיהּ אָחֳרָא (ד״א ל״ג חַיְיבָא) דְּכְתִיב אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדוֹלָה. וְלָא שָׁבִיק לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּמַסַר גַּרְמֵיהּ לְמוֹתָא דְּכְתִיב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָחִיל לוֹן דְּכְתִיב וַיִּנָּחֶם יי׳ עַל הָרָעָה וגו׳. וְנֹחַ לָא עֲבַד כֵּן אֶלָּא בָּעָא לְאִשְׁתְּזָבָא וְשָׁבִיק כָּל עָלְמָא. וּבְכָל זִמְנָא דְּדִינָא שַׁרְיָא עַל עָלְמָא, רוּחַ קוּדְשָׁא אֲמַר וַוי דְּלָא אִשְׁתְּכַח כְּמֹשֶׁה דְּכְתִיב (ישעיה ס״ג) וַיִּזְכֹּר (וגו׳) אַיֵּה הַמַּעֲלֵם מִיָּם וגו׳. דְּכְתִיב (שמות יד) וַיֹּאמֶר יי׳ אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלָי. דְּהָא אִיהוּ בְּצְלוֹתָא סָלִיק לוֹן מִן יַמָּא. וּבְגִין דְּשַׁוִּי גַּרְמֵיהּ בְּצְלוֹתָא עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל בְּיַמָּא. אִיקְרֵי (עַל שְׁמֵיהּ) הַמַּעֲלֵם מִיָּם. דְּאִיהוּ אַסֵּיק לוֹן מִן יַמָּא. אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת רוּחַ קָדְשׁוֹ דָּא אִיהוּ מֹשֶׁה דְּאַשְׁרֵי [דף סח ע״א] שְׁכִינְתָּא בֵּינַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל. מוֹלִיכָם בִּתְהֹמוֹת כַּד אִתְבָּקְעוּ מַיָּא וַאֲזָלוּ בְּגוֹ תְּהוֹמֵי בְּיַבָּשְׁתָּא דְּגָלִידוּ מַיָּא (וְכֹלָּא אִתְּמַר עַל מֹשֶׁה). [נ״א וְעַל דָּא אִקְרֵי מֹשֶׁה עִמּוֹ] בְּגִין דְּאַמְסַר גַּרְמֵיהּ עַל יִשְׂרָאֵל. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה אַף עַל גַּב דְּזַכָּאָה הֲוָה נֹחַ לָאו אִיהוּ כְּדַאי (בְּגִין) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָגִין עַל עָלְמָא בְּגִינֵיהּ. תָּא חֲזֵי מֹשֶׁה

לָא תֵּלָה מִלָּה בִּזְכוּתֵיהּ אֶלָּא בִּזְכוּת אֲבָהָן קַדְמָאֵי. אֲבָל נֹחַ לָא הֲוָה לֵיהּ בְּמָאן דְּיִתְלֵי בִּזְכוּתָא כְּמשֶׁה. אֲמַר רַבִּי יִצְחָק וְעִם כָּל דָּא כֵּיוָן דַּאֲמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַהֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּךְ הֲוָה לֵיהּ לְמִבְעֵי רַחֲמֵי עֲלַיְיהוּ. וְקָרְבָּנָא דְּאַקְרִיב לְבָתַר, דְּיַקְרִיב לֵיהּ מִן קַדְמַת דְּנָא דִּלְמָא יִשְׁכֵּךְ רוּגְזָא מֵעָלְמָא. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה מַאי הֲוָה לֵיהּ לְמֶעְבַּד דְּהָא חַיְיבֵי עָלְמָא הֲווֹ מַרְגִּיזִין קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא [וַהֲווֹ מָרְדִין בֵּהּ] וְאִיהוּ יַקְרִיב קָרְבָּנָא. אֶלָּא וַדַּאי נֹחַ דָּחִיל עַל גַּרְמֵיהּ הֲוָה בְּגִין דְּלָא יֵעָרַע בֵּהּ מוֹתָא בְּגוֹ חַיְיבֵי עָלְמָא דַּהֲוָה חֲמֵי עוֹבָדֵיהוֹן בִּישָׁא כָּל יוֹמָא וְהֵיךְ מַרְגְּזָן קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל יוֹמָא. רַבִּי (אֶלְעָזָר פִּתַּח) יִצְחָק אֲמַר כָּל זִמְנָא דְּחַיְיבֵי עָלְמָא אַסְגִּיאוּ, זַכָּאָה דְּאִשְׁתְּכַח בֵּינַיְיהוּ הוּא אִתְפַּס בְּקַדְמֵיתָא. דִּכְתִיב (יחזקאל ט) וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלוּ. וְתָנִינָן אַל תִּקְרֵי מִמִּקְדָּשִׁי אֶלָּא מִמְּקוּדָּשִׁי. וְנֹחַ הֵיךְ שֵׁזִיב לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין כָּל אִנּוּן חַיְיבַיָּא. אֶלָּא בְּגִין דְּיִפְקוּן מִנֵּיהּ תּוֹלְדִין בְּעָלְמָא דַּהֲוָה צַדִּיק כְּדָקָא יָאוֹת. וְתוּ דְּאִיהוּ אַתְרֵי בֵּהּ כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא וְלָא קַבִּילוּ מִנֵּיהּ, וְקַיָּים בְּנַפְשֵׁיהּ קְרָא דִּכְתִיב (שם ג) וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וגו׳. וּכְתִיב וְאַתָּה אֶת נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ. מִכָּאן כָּל מָאן דְּאַזְהַר לְחַיְיבָא אַף עַל גַּב דְּלָא קַבִּיל מִנֵּיהּ הוּא שֵׁזִיב לֵיהּ לְגַרְמֵיהּ וְהַהוּא חַיְיבָא אִתְפַּס בְּחוֹבֵיהּ. וְעַד כַּמָּה יַזְהַר לֵיהּ עַד דְּיִמְחֵי לֵיהּ וְהָא אוֹקְמוּהָ חַבְרַיָּא. רַבִּי יוֹסֵי הֲוָה שְׁכִיחַ קַמֵּיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן יוֹמָא חַד, אֲמַר לֵיהּ מַאי חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשֵׁיצָאָה כָּל חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף שְׁמַיָּא עִמְּהוֹן דְּחַיְיבַיָּא. אִי בְּגִי נָשָׁא חָטָאן בְּעִירֵי וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא וּשְׁאָר בְּרַיָּין מַה חָטוֹ. אֲמַר

לָהּ בְּגִין דִּכְתִיב כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דַּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ. כְּלָהוֹ הֲווֹ מְחַבְּלֵי אָרְחַיְיהוּ. שַׁבְקֵי זִינַיְיהוּ וְדָבְקוּ בְּזִינָא אָחֳרָא. תָּא חֲזֵי אִנּוּן חַיָּיבֵי עָלְמָא גָּרְמוּ הָכִי לְכָל בְּרְיָין. וּבָעוֹן (לְאַשְׁכָּחָא) לְאַכְחָשָׁא עוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית. וְאִנּוּן גָּרְמוֹ לְכָל בְּרְיָין לְחַבָּלָא אָרְחַיְיהוּ כְּמָה דְּאִנּוּן מְחַבְּלָן. אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתּוּן בְּעִיתוּ (לְאַשְׁכָּחָא) לְאַכְחָשָׁא עוֹבָדַי יָדַי, אֲנָא אַשְׁלִים וְעוּתָא דִּלְכוֹן וּמָחֵיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. אַהֲדַר עָלְמָא לְמַיִין כְּמָה דַּהֲוָה בְּקַדְמֵיתָא מַיִין בְּמַיִין וְהָא אִתְּמַר. מִכָּאן וּלְהַלְאָה אַעֲבִיד בְּרְיָין אָחֳרָנִין בְּעָלְמָא כִּדְקָא יָאוֹת:

וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ. רַבִּי חִיָּיא פְּתַח וַאֲמַר (ירמיה כג) אִם יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי׳. כַּמָּה אִנּוּן בְּנֵי נָשָׁא אַטִימִין לִבָּא סְתִימִין עַיְינִין דְּלָא מַשְׁגִּיחִין וְלָא יָדְעִין בִּיקָרָא דְּמָארֵיהוֹן דִּכְתִיב הֵה הַלֹּא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא. הֵיךְ בָּעוֹן בְּנֵי נָשָׁא לְאִסְתַּתְּרָא מֵחוֹבַיְיהוּ וְאָמְרֵי מִי רוֹאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ. וּכְתִיב (ישעיה כט) וְהָיָה בְּמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם. לְאַן יִתְטַמְרוּן מִקַּמֵּיהּ. לְמַלְכָּא דְּבָנָה פַּלְטְרִין וַעֲבַד תְּחוֹת אַרְעָא טְמִירִין פְּצִירִין. לְיוֹמִין מָרְדוּ בְּנֵי פַּלְטְרִין בְּמַלְכָּא אַסְחַר (אַצְעַר) עֲלַיְיהוּ מַלְכָּא בְּגַייסוֹי. מָה עֲבָדוּ עָאלוּ וּטְמִירוּ גַּרְמַיְיהוּ תְּחוֹת נוּקְבֵי פְּסִירִין. אֲמַר מַלְכָּא אֲנָא עַבְדִית לוֹן וּמִקַּמָּאי אַתּוּן בָּעָאן לְאִתְטַמָּרָא הָדָא הוּא דִּכְתִיב אִם יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי׳. אֲנָא הוּא דַּעֲבָדִית נוּקְבֵי פְּסִירִין וַעֲבָדִית חַשׁוֹכָא וּנְהוֹרָא וְאַתּוּן אֵיךְ יָכְלִין לְאִתְטַמָּרָא קַמָּאי. תָּא חֲזֵי כַּד בַּר נָשׁ חָטֵי קַמֵּי מָארֵיהּ

וְאַמְשִׁיךְ גַּרְמִיהּ לְאִתְכַּסְיָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבֵד בֵּהּ דִּינָא בְּאִתְגַּלְיָא. וְכַד בַּר נָשׁ אַדְכִּי גַּרְמִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי לְאַסְתָּרָא לֵיהּ דְּלָא יִתְחֲזֵי בְּיוֹם אַף יי׳. דְּדַאי אִבָּעֵי לֵיהּ לְאֵינָשׁ [דף סח ע"ב] דְּלָא יִתְחֲזֵי קַמֵּי מְחַבְּלָא כַּד שַׁרְיָא עַל עָלְמָא דְּלָא יִסְתַּכַּל בֵּהּ. דְּהָא כָּל אִנּוּן דְּיִתְחֲזוּן קַמֵּיהּ אִית לֵיהּ רְשׁוּ לְחַבָּלָא [לוֹן]. וְהַיְינוּ דְּקָאָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן כָּל בַּר נָשׁ דְּעֵינֵיהּ בִּישָׁא, עֵינָא דִּמְחַבְּלָא שַׁרְיָא עֲלוֹי. וְאִיהוּ מְחַבְּלָא דְּעָלְמָא אִקְרֵי. וְלִבָּעֵי לֵיהּ לְאֵינָשׁ לְאִסְתַּמְרָא מִנֵּיהּ וְלָא לְאִתְקָרְבָא בַּהֲדֵיהּ דְּלָא יִתְזַק (קַמֵּיהּ). וְאָסִיר לְמִקְרַב בַּהֲדֵיהּ בְּאִתְגַּלְיָא. וּמִשּׁוּם הָכֵי מַאִישׁ רַע עַיִן בָּעֵי לְאִסְתַּמְרָא מִנֵּיהּ. מִקַּמֵּי מַלְאַךְ הַמָּוֶת עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. (וְעַל דָּא) מַה כְּתִיב בִּבְלְעָם (במדבר כד) וְנֶאֱם הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן. דְּעֵינָא בִּישָׁא הֲוָה לֵיהּ וּבְכָל אֲתַר דַּהֲוָה מִסְתַּכַּל בֵּהּ הֲוָה אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְחַבְּלָא. וּבְגִין כָּךְ הֲוָה בָּעֵי לְאִסְתַּכָּלָא בְּהוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בְּגִין דְּיִשְׁצֵי בְּכָל אֲתַר דְּעֵינֵיהּ הֲוָה מִסְתַּכֵּל. מַה כְּתִיב וַיִּשָּׂא בִּלְעָם אֶת עֵינָיו וְזַקִּיף עֵינָא חַד וּמָאִין עֵינָא חַד בְּגִין לְאִסְתַּכָּלָא בְּהוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בְּעֵינָא בִּישָׁא. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וַיַּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל שׁוֹכֵן לִשְׁבָטָיו. וְחָמָא דִּשְׁכִינְתָּא חַפְיָא עֲלַיְיהוּ וְרַבְיָעָא עֲלַיְיהוּ מִתְתַּקְנָא בְּתֵרֵיסַר שִׁבְטִין תְּחוֹתָהּ וְלָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלַיְיהוּ עֵינֵיהּ. אֲמַאי אֵיךְ אֵיכוֹל לְהוֹן דְּהָא רוּחַ קַדִּישָׁא עִלָּאָה רַבְיָעָא עֲלַיְיהוּ וְחָפַת לוֹן בְּגַוְונָהָא. הָדָא הוּא דִּכְתִיב כֶּרַע שָׁכַב כְּאַרְיֵה, וּכְלָבִיא. מִי יְקִימֶנּוּ. מִי יְקִימֶנּוּ מֵעֲלַיְיהוּ בְּגִין דְּיִתְגַּלְיָין וְשַׁלְטָא עֵינָא עֲלַיְיהוּ. וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְחַפְיָא לְנַח לְאִסְתַּתְּרָא מֵעֵינָא דְּלָא יָכִיל רוּחַ מְסָאֲבָא לְשַׁלְטָא עֲלֵיהּ בְּגִין דְּלָא יִתְחַבֵּל

וְהָא אִתְּמַר. וַיָּבֵא נֹחַ כְּמָה דְּאִתְּמַר לְאִסְתַּתְּרָא מֵעֵינָא. מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל (דה"א) דְּמַיִּין דְּחַקּוּ לֵיהּ. אֲמַר רַבִּי יוֹסֵי חָמָא מַלְאַךְ הַמָּוֶת דַּהֲוָה אָתֵי (ד"א ל"ג לְגַבֵּהּ) וּבְגִין כָּךְ עָאל לְתֵיבוּתָא וְאִסְתַּמַּר בָּהּ תְּרֵיסַר יַרְחֵי (שת"א). וְאַמַּאי תְּרֵיסַר יַרְחִין. פְּלִיגֵי בָּהּ רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה. חַד אֲמַר י"ב יַרְחִין דְּכָךְ אִיהוּ דִּינָא דְּחַיְיבִיָּא. וְחַד אֲמַר לְאַשְׁלָמָא צַדִּיק (נ"א צָרִיךְ) דַּרְגִּין תְּרֵיסַר וּשְׁאָר דַּרְגִּין דְּאִתְחַזֵּי לַאֲפָקָא מִן תֵּיבָה. רַבִּי יְהוּדָה אֲמַר שִׁתָּא יַרְחֵי אִנּוּן בְּמַיָּא וְשִׁתָּא יַרְחֵי בְּאֶשָּׁא. וְהָא הָכָא מַיָּא הֲוּוֹ אַמַּאי תְּרֵיסַר יַרְחֵי. אֲמַר (ל"ה) רַבִּי יוֹסֵי בִּתְרֵי דִּינִין דְּגֵיהִנֹּם אִתְדָּנוּ בְּמַיָּא וְאֶשָּׁא. בְּמַיָּא דְּמַיִּין דְּנָחֲתוּ עֲלַיְיהוּ מִלְּעֵילָּא הֲוּוֹ צְנִינִין כְּתַלְגָּא. בְּאֶשָּׁא דְּמַיִּין דְּנַפְקֵי מִתַּתָּא הֲוּוֹ רְתִיחָן כְּאֶשָּׁא. וְעַל דָּא בְּדִינָא דְּגֵיהִנֹּם אִתְדָּנוּ בְּאֶשָּׁא וּמַיָּא (וּבְגִין כַּךְ תְּרֵיסַר יַרְחֵי הֲוּוֹ דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר דִּינָא דְּחַיְיבִיָּא בְּגֵיהִנֹּם תְּרֵיסַר יַרְחֵי הֲוּוֹ וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְעַל דָּא כָּל אִנּוּן חַיְיבֵי עָלְמָא אִתְדָּנוּ בִּתְרִין דִּינִין אִלֵּין בְּמַיָּא וְאֶשָּׁא) עַד דְּאִשְׁתְּצִיאוּ מֵעָלְמָא. וְנֹחַ הֲוָה מִסְתַּתַּר בְּתֵיבוּתָא וְאִתְכַּסֵּי מֵעֵינָא וּמְחַבְּלָא לָא קָרֵיב לְגַבֵּהּ, וְתֵיבוּתָא אִיהִי הֲוָה שַׁטְיָא עַל אַנְפֵּי מַיָּא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתֵּיבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ. אַרְבָּעִים יוֹם לָקוּ. דִּכְתִיב וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל הָאָרֶץ וגו'. וְכָל שְׁאָר זִמְנָא אִתְמְחוֹן מֵעָלְמָא. הָדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ. וַוי לוֹן לְאִנּוּן חַיְיבִיָּא דְּהָא לָא יְקוּמוּן לְאַחְיָיא בְּעָלְמָא לְמִיקַם בְּדִינָא הָדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּמָּחוּ כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (תהלים ט) שְׁמָם מָחִית לְעוֹלָם וָעֶד. דַּאֲפִלּוּ לְמִיקַם בְּדִינָא לָא יְקוּמוּן:

וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ. רַבִּי אַבָּא פָּתַח (שם נז) רוֹמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ. וַוי לוֹן לְחַיָּבַיָּא דְּאִנּוּן חָטָאן וּמַרְגִּיזִין לְמָארֵיהוֹן בְּכָל יוֹמָא. וּבְחוֹבַייהוּ דַּחְיִין לָהּ לַשְׁכִינְתָּא מֵאַרְעָא. וְגָרְמִין דְּתִסְתַּלֵּק מֵעָלְמָא. וּשְׁכִינְתָּא אִקְרֵי אֱלֹהִים. וַעֲלָה כְּתִיב רוֹמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתֵּבָה דְּדַחְיִין לָהּ לְבַר. וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ, דְּלָא שַׁרְיָיא בְּעָלְמָא וְאִסְתַּלְּקַת מִנָּהּ. וְכַד אִסְתַּלְּקַת מֵעָלְמָא, הָא לֵית מָאן דְּיַשְׁגַּח בְּעָלְמָא וְדִינָא שָׁלְטָא (בְּדִינָא) כְּדֵין עֲלוֹי. וְכַד יִתְמָחוּן חַיָּבֵי עָלְמָא וְיִסְתַּלְּקוּן מִנַּיְיהוּ (דְּעָלְמָא), שְׁכִינְתָּא אֲהַדְּרַת מְדוֹרָהּ בְּעָלְמָא. אֲמַר לָהּ רַבִּי יֵיסָא, אִי הָכֵי הָא אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל דְּאִתְמָחוֹן חַיָּבַיָּא דַּהֲווֹ בְּהַהוּא זִמְנָא אַמַּאי לָא אֲהַדְּרַת שְׁכִינְתָּא לְאַתְרָהּ כְּדְבְקַדְמֵיתָא. אֲמַר לָהּ בְּגִין דְּלָא אִשְׁתָּאֲרוּ בָּהּ שְׁאָר זַכָּאֵי עָלְמָא. אֶלָּא (אֲבָל) בְּכָל אֲתַר דַּאֲזָלוּ נַחְתַּת וְשַׁוְיָאַת [דף סט ע"א] מְדוֹרָהּ עִמְּהוֹן. וּמַה בְּאַרְעָא נוּכְרָאָה אָחֳרָא לָא אִתְפְּרְשָׁא מִנַּיְיהוּ, כָּל שֶׁכֵּן אִי אִשְׁתָּאֲרוּ בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא. וְהָא אִתְּמַר. בְּכָל חוֹבִין דְּחַיָּבֵי עָלְמָא דַּחְיִין לָהּ לַשְׁכִינְתָּא. חַד מִנַּיְיהוּ מָאן דְּמִתְחַבֵּל אָרְחֵיהּ עַל אַרְעָא כְּדְאָמְרָן. וּבְגִין כָּךְ לָא חָמֵי אַנְפֵּי שְׁכִינְתָּא וְלָא עָאל בְּפַלְטֵרִין. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּאִלֵּין וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ אִתְמָחוֹן מִן כֻּלָּא. תָּא חֲזֵי בְּהַהוּא זִמְנָא דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחְיָיאָה מֵתַיָּיא, כָּל אִנּוּן מֵתִין דְּיִשְׁתַּכְּחוּן לְבַר בִּשְׁאָר אַרְעִין נוּכְרָאִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִבְרָא לוֹן גּוּפַיְיהוּ [נ"א יוֹקִים לוֹן בְּגוּפַייהוּ] כְּדְקָא חָזֵי. דְּהָא גַּרְמָא חַד דְּאִשְׁתַּאַר בֵּהּ בְּבַר נָשׁ תְּחוֹת אַרְעָא הַהוּא גַּרְמָא יִתְעַבִּיד כַּחֲמִירָא בְּעִיסָּה וַעֲלֵיהּ יִבְנֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא כָּל גּוּפָא. וְלָא יָהֵיב לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְשְׁמָתִין אֶלָּא בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל. דִּכְתִיב (יחזקאל לז) הִנֵּה אֲנִי פֹּתֵחַ אֶת קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל. דְּיִתְגַּלְגְּלוּן תְּחוֹת אַרְעָא. וּלְבָתַר מַה כְּתִיב וְנָתַתִּי רוּחִי בָּכֶם וְחִייתֶם וגו׳. דְּהָא בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל יִקַּבְּלוּן נְשְׁמָתִין כָּל אִנּוּן בְּנֵי עָלְמָא. בַּר אִלֵּין [דָּרָא דְטוֹפָנָא] דְּאִסְתָּאֲבוּ וְסָאִיבוּ אַרְעָא. בְּאִלֵּין כְּתִיב וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ דַּייָקָא. וְאַף עַל גַּב דְּאַקְשׁוּ וְאַפְלִיגוּ קַדְמָאֵי עַל דָּא. וַיִּמָּחוּ כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (תהלים סט) יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים. אֲמַר לָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן וַדַּאי לֵית לוֹן חוּלָקָא בְּעָלְמָא דְאָתֵי דִּכְתִיב וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ. וּכְתִיב לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. אֲבָל יְקוּמוּן בְּדִין. וַעֲלַייהוּ כְּתִיב (דניאל יב) וְרַבִּים מִישְׁנֵי אַדְמַת עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת וּלְדִרְאוֹן עוֹלָם. וּפְלוּגְתָּא בְּהָא אֲבָל כֻּלָּא כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ חַבְרַייָא:

וַיִּמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. רַבִּי אַבָּא אָמַר אֶת כָּל לְאַכְלָלָא כָּל אִנּוּן שַׁלִּיטִין דְּשָׁלְטִין מִמַּנָּן עַל אַרְעָא. וְדָא הוּא הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. דְּכַד עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא בִּבְנֵי עָלְמָא אַעֲבַר לְאִנּוּן שַׁלִּיטִין דְּמִמַּנָּן עֲלַייהוּ בְּקַדְמִיתָא וּלְבָתַר לְאִנּוּן דְּיַתְבֵי תְּחוֹת גַּדְפַּייהוּ דִּכְתִיב (ישעיה כד) יִפְקוֹד יי׳ עַל צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וּלְבָתַר עַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה. וְהֵיךְ מִתְעַבְּרָן קַמֵּיהּ. אֶלָּא אַעֲבַר לוֹן בְּנוּרָא דְּדָלִיק הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (דברים ד) כִּי ה׳ אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא. אֵשָׁא (הוא) דְּאָכִיל אֵשָׁא. הַהוּא יְקוּם דַּעֲלַייהוּ (נ״א

מֵעֵבֶר) בְּאֶשָׁא. וְאִנּוּן דְּיַתְבֵי תְּחוֹתַיְיהוּ בְּמַיָּא. וּבְגִינֵי כָּךְ וַיִּמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וּלְבָתַר מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ. כָּל אִלֵּין דְּלְתַתָּא. וַיִּשָּׁאֵר אַךְ נֹחַ. אַךְ לְמִעוּטֵי. דְּלָא אִשְׁתְּאַרוּ בְּעָלְמָא בַּר נֹחַ וּדְעִמֵּיהּ בְּתֵיבוּתָא. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר חַגִּיר הֲוָה דְּאָכִישׁ לֵיהּ אַרְיָא וְהָא אוּקְמוּהָ:

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה. רַבִּי חִיָּיא פָּתַח (משלי כב) עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. הַאי קְרָא אִתְּמַר עַל נֹחַ דְּעָאל לְתֵיבוּתָא וְאִסְתַּתַּר בָּהּ. וְעָאל לְגוֹ תֵּיבוּתָא בְּזִמְנָא דְּמַיָּא דְּחַקוּ לֵיהּ. וְהָא אִתְּמַר דְּעַד לָא עָאל לְתֵיבוּתָא חָמָא לֵיהּ לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת דְּאָזִיל בֵּינַיְיהוּ וְאִסְתַּר לוֹן. כֵּיוָן דְּחָמָא לֵיהּ, עָאל לַתֵּבָה וְאִסְתַּתַּר בְּגַוָּהּ. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. רָאָה רָעָה דָּא מַלְאַךְ הַמָּוֶת וְנִסְתָּר מִקַּמֵּיהּ הַדָּא הוּא דִּכְתִיב מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. [וְיִסְתָּר לֹא כְּתִיב], אַהֲדַר עַל מַה דְּאִתְּמַר בְּזִמְנָא דְּמוֹתָא שַׁרְיָא בְּעָלְמָא בַּר נָשׁ חַכִּים יִסְתַּר וְלָא יְקוּם לְבַר וְלָא יִתְחֲזֵי קַמֵּי מְחַבְּלָא. בְּגִין דְּכֵיוָן דְּאִתְיְיהִיב לֵיהּ רְשׁוּ, יְחַבֵּל כָּל אִנּוּן דְּיִשְׁתַּכְּחוּן קַמֵּיהּ וְיַעַבְרוּן קַמֵּיהּ בְּאִתְגַּלְיָיא. וְסוֹפָא דִּקְרָא וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ עָבְרִין קַמֵּיהּ וְאִתְחֲזְיִין קַמֵּיהּ וְנֶעֱנָשׁוּ. דָּבָר אַחֵר עָבְרוּ פְּקוּדָא דָּא (נ"א דְּמָארֵיהוֹן) וְנֶעֱנָשׁוּ. דָּבָר אַחֵר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר דָּא נֹחַ. וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ אִלֵּין בְּנֵי דָּרֵיהּ. כֵּיוָן דְּאִסְתַּתַּר וְאִשְׁתְּהֵי תַּמָּן כָּל הַהוּא זִמְנָא. [דף סט ע"ב] לְבָתַר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן (וַיִּזְכּוֹר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ) תָּא

וְאֵיזֶה? זֶה תַּלְמִיד חָכָם, הַפּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה: ח. הֶתֵּר נְדָרִים פּוֹרְחִין בָּאֲוִיר, וְאֵין לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסָּמְכוּ. הִלְכוֹת שַׁבָּת, חֲגִיגוֹת וְהַמְּעִילוֹת - הֲרֵי הֵם כַּהֲרָרִים הַתְּלוּיִין בְּשַׂעֲרָה, שֶׁהֵן מִקְרָא מֻעָט וַהֲלָכוֹת מְרֻבּוֹת. הַדִּינִין וְהָעֲבוֹדוֹת, הַטַּהֲרוֹת וְהַטֻּמְאוֹת וַעֲרָיוֹת - יֵשׁ לָהֶן עַל מַה שֶּׁיִּסָּמְכוּ. הֵן הֵן גּוּפֵי תוֹרָה:

חוברות לימוד הבי"ת
והמשניות זהר הודפס
לזכות

שיראל בת

רות מרים תחי'

הקב"ה ישלח לה המלאך
רפאל שיעמוד לימינה ויהיה
לה לידה קלה בזכות כל
התנאים והאמוראים אכי"ר

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת לך לך

יום **ראשון** 3	ב	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"א **ירושלמי:** סוכה י' **תוספתא:** נדה ב **נ"ך:** דברי הימים ב לו **משניות:** מגילה ב **זהר:** חלק א עמ' שט-שי	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:43 **נץ החמה** ..... 5:58 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:54 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:40 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:44 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:57
יום **שני** 4	ג	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"ב **ירושלמי:** סוכה י"א **תוספתא:** נדה ג **נ"ך:** יהושע א **משניות:** מגילה ג **זהר:** חלק א עמ' שיא-שיב	**תחילת מחזור ב' של נ"ך - פרק ליום** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:44 **נץ החמה** ..... 5:58 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:54 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:40 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:43 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:56
יום **שלישי** 5	ד	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"ג **ירושלמי:** סוכה י"ב **תוספתא:** נדה ד **נ"ך:** יהושע ב **משניות:** מגילה ד **זהר:** חלק א עמ' שיג-שיד	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:45 **נץ החמה** ..... 5:59 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:54 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:40 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:42 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:55
יום **רביעי** 6	ה	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"ד **ירושלמי:** סוכה י"ג **תוספתא:** נדה ה **נ"ך:** יהושע ג **משניות:** מועד קטן א **זהר:** חלק א עמ' שטו-שטז	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:46 **נץ החמה** ..... 6:00 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:55 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:41 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:42 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:55
יום **חמישי** 7	ו	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"ה **ירושלמי:** סוכה י"ד **תוספתא:** נדה ו **נ"ך:** יהושע ד **משניות:** מועד קטן ב **זהר:** חלק א עמ' שיז-שיח	**בלילה ותן טל ומטר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:47 **נץ החמה** ..... 6:01 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:55 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:41 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:41 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:54
יום **שישי** 8	ז	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"ו **ירושלמי:** סוכה ט"ו **תוספתא:** נדה ז **נ"ך:** יהושע ה **משניות:** מועד קטן ג **זהר:** חלק א עמ' שיט-שכ	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:47 **נץ החמה** ..... 6:02 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:56 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:42 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:40 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:53 **הדלקת נרות** (40 דק): **4:00** (20 דק): **4:20**
שב"ק 9	ח	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קל"ז **ירושלמי:** סוכה ט"ז **תוספתא:** נדה ח **נ"ך:** יהושע ו **משניות:** חגיגה א **זהר:** חלק א עמ' שכא-שכב	**שבת קודש פרשת לך לך** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:48 **נץ החמה** ..... 6:03 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:56 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:42 **חצות היום** ..... 11:22 **שקיעה** ..... 4:39 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:52 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:52**

לֶךְ לְךָ - לֶךְ אֶל הַנְּקֻדָּה שֶׁלְּךָ, שֶׁבְּתוֹכְךָ, תַּפְסִיק לְשַׁבֵּר וּלְיַאֵשׁ אֶת עַצְמְךָ שֶׁאֵינְךָ שָׁוֶה לְכֻלּוּם, לֶךְ וּתְעוֹרֵר אֶת הַנְּקֻדָּה הַטּוֹבָה שֶׁבְּךָ, וְתָבִין שֶׁיֵּשׁ לְךָ נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ תַּכְלִית בַּחַיִּים ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)